

**Mendelova univerzita v Brně
Provozně ekonomická fakulta**

Egovernment ve veřejné správě

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

doc. JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D.

Ivana Šimčíková

Brno 2017

Ráda bych na tomto místě poděkovala doc. JUDr. Ing. Radku Jurčikovi, Ph.D. za odborné vedení, čas věnovaný konzultacím a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Egovernment ve veřejné správě** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 2. ledna 2017

Abstract

Šimčíková, I. Egovernment in public administration. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2017.

The main goal of my bachelor thesis is to assess the functioning of the Czech eGovernment and its tools. Attention is focused on utility NEN - National electronic tool that is used for administration and procurement. It was analysed its operation and its future development, the objectives that were set for this tool, compared to other foreign instrument.

Keywords

Public administration, eGovernment, eProcurement, National electronic tool

Abstrakt

Šimčíková, I. Egovernment ve veřejné správě. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017.

Cílem bakalářské práce je posouzení fungování českého eGovernmentu a jeho nástrojů. Pozornost je zaměřena na nástroj NEN – Národní elektronický nástroj, který slouží k administraci a zadávání veřejných zakázek. Je analyzováno jeho fungování a jeho budoucí vývoj, plnění cílů, které byly vytyčeny pro tento nástroj, srovnání s jiným zahraničním nástrojem.

Klíčová slova

Veřejná správa, eGovernment, elektronické veřejné zakázky, Národní elektronický nástroj

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl a metodika práce	12
3	Literární přehled	14
3.1	Veřejná správa.....	14
3.2	Pojem eGovernment.....	15
3.3	Vývoj eGovernmentu v České republice.....	15
3.4	Projekty eGovernmentu.....	18
3.4.1	Informační systémy veřejné správy (ISVS).....	18
3.4.2	Portál veřejné správy.....	18
3.4.3	eGon a Klaudie.....	19
3.5	Základní registry veřejné správy	20
3.5.1	Registr obyvatel	22
3.5.2	Základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci.....	23
3.5.3	Základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí.....	24
3.5.4	Registr práv a povinností.....	24
3.6	Zákon o eGovernmentu.....	26
3.7	Komunikační infrastruktura veřejné správy	26
3.8	Czech Point	27
3.9	Bezpečnost eGovernmentu.....	29
3.9.1	Ochrana osobních údajů.....	29
3.9.2	Elektronický podpis	29
3.9.3	Ochrana utajovaných informací	30
3.10	Veřejné zakázky	31
3.10.1	Pojem veřejná zakázka.....	31
3.10.2	Režimy veřejné zakázky	32
4	Praktická část	33
4.1	NEN.....	33

4.1.1	Hlavní charakteristiky NEN.....	33
4.1.2	Důvody vzniku NEN.....	33
4.1.3	Cena NEN	34
4.1.4	Statistiky NEN.....	37
4.2	Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015	37
4.2.1	Účel dokumentu	37
4.2.2	Struktura dokumentu	37
4.2.3	Výchozí situace.....	38
4.2.4	Cíle strategie.....	38
4.3	Plnění cílů Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015.....	39
4.4	Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020	40
4.4.1	Struktura dokumentu	40
4.4.2	Povinné využívání NEN.....	41
4.4.3	Varianty povinného využívání NEN	42
5	Komparace	45
5.1	Povinnost elektronického zadávání veřejných zakázek.....	45
5.2	Elektronické nástroje.....	45
5.3	Funkce elektronických nástrojů	46
6	SWOT analýza	47
7	Závěr	48
8	Literatura	50

1 Úvod

V současnosti si svět bez informačních technologií téměř nelze představit. Informační technologie nám pomáhají velmi krátit čas a ulehčují nám život. Proto bylo nevyhnutelné je zapojit i do veřejné správy.

Zapojení informačních technologií do veřejné správy dalo vznik novému pojmu – eGovernment. Od té doby však již uplynulo mnoho času a v současnosti můžeme již plně využívat jeho služeb. Vznikly projekty, bez kterých si současnost neumíme představit, jako například CzechPointy nebo datové schránky, které výrazně krátí čas strávený na úřadech.

eGovernment však svůj vývoj stále ještě neukončil. Vyplývá to ze Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014-2020. Ten definuje etapu, která se bude věnovat hlavně modernizaci a dalšího rozvoje veřejné správy a eGovernmentu. Jedná se zejména o její zefektivnění a zkvalitnění práce ve veřejném sektoru. Rozvoj eGovernmentu by však nebyl možný bez podpory vlády České republiky. Vláda má k tomu účelu zřízenou Radu vlády pro veřejnou správu, která projednává především opatření, která musí být provedena před naplněním stanovených cílů.

Elektronizace veřejné správy tedy pronikla i na trh s veřejnými zakázkami a začalo vznikat spousta různých soukromých elektronických nástrojů, které pomáhají v celém „životním cyklu“ veřejné zakázky. Některé instituce však elektronický nástroj využívají pouze zřídka. Z tohoto důvodu, ale i mnoha dalších, se stát rozhodl vytvořit vlastní elektronický nástroj, tedy NEN – Národní elektronický nástroj, aby jej mohly využívat veřejné instituce k zadávání svých veřejných zakázek. A právě problematice NEN bude věnována tato bakalářská práce.

2 Cíl a metodika práce

Cílem mé bakalářské práce je posouzení fungování českého eGovernmentu a jeho nástrojů. V této práci bude pozornost zaměřena hlavně na nástroj NEN – Národní elektronický nástroj, který slouží k administraci a zadávání veřejných v rámci NIPEZ, která je součástí eGovernmentu.

V rámci hlavního cíle práce a jeho naplnění byly stanoveny tyto dílčí cíle práce formou výzkumných otázek:

1. Jaké jsou výhody a nevýhody eGovernmentu a z jakých důvodů je zaváděn?
2. Splňuje eGovernmentu funkce a cíle, pro které je podporován? Uvedené bylo zhodnoceno na jeho vybrané části (Národním elektronickém nástroji).

Úvodní část práce se bude věnovat popisu veřejné správy a jejího členění. Bude provedena charakteristika pojmu eGovernment a popsán jeho vývoj v České republice od prvopočátků až po jeho dnešní podobu. Pozornost bude věnována vybraným projektům eGovernmentu. Budou popsány informační systémy veřejné správy (ISVS) včetně jejich právního zakotvení. Dále pak také portál veřejné správy, jeho vznik a popis. Poté bude rozebrán eGon a Klauzie, kteří jsou považováni zároveň za symboly eGovernmentu. Zaměříme se na jeho části, kterými jsou základní registry, zákon o eGovernmentu, komunikační infrastruktura veřejné správy (KIVS) a CzechPointy. U jednotlivých registrů budou uvedeny charakteristiky, tzn., jaké informace v jednotlivých registrech nalezneme, kdo je jejich správcem a jaké má pravomoci či zda je možné z daného registru získat výpis. Následuje krátký popis zákona o eGovernmentu. Bude popsána také komunikační infrastruktura včetně centrálního místa služeb. Popis eGona bude zakončen popisem CzechPointů. Bude uvedeno, které výpisy lze na kontaktních místech získat či počet výpisů, které byly v jednotlivých letech vydávány. Nakonec se pozornost zaměří na bezpečnost celého eGovernmentu. Bude popsáno, jak se chrání osobní údaje osob proti odcizení další osobou, jaké nástroje eGovernment používá, aby komunikace byla bezpečná. Poslední podkapitola první části práci se věnuje stručnému popisu pojmu veřejná zakázka.

Řešení první výzkumné otázky je obsaženo v rámci první části práce, tedy kapitole 3, jejích podkapitol a kapitoly 5. Zde se využívají metody analytické povahy.

Druhá část práce bude zaměřena na nástroj NEN – Národní elektronický nástroj. Tato část obsahuje popis Národního elektronického nástroje, tedy důvod jeho vzniku, základní charakteristika a celkové náklady, které byly vynaloženy na jeho vývoj a provozování. Poté je pozornost zaměřena na Strategii elektronizace veřejných zakázek pro období 2011 – 2015, kde byly stanoveny cíle NEN, které měly být splněny. V rámci další kapitoly je rozebráno plnění těchto cílů. Následuje Strategie elektronizace pro období 2016 – 2020, kde je stanoven budoucí vývoj NEN.

Řešení druhé výzkumné otázky nalezneme tedy v druhé části, tedy kapitole 4 a jejích částích. V rámci řešení této výzkumné otázky jsou využity metody dedukce, fungování NEN na adrese nen.nipez.cz. a to konkrétně informace týkající se počtu

zadavatelů jej používající, počet veřejných zakázek prostřednictvím NEN zadávaných ve vztahu k nákladům vynaloženým na jeho fungování.

V rámci závěrečné kapitoly závěr je shrnuto řešení hlavního cíle práce, dílčích výzkumných otázek pro tento účel stanovených a doporučení autorky uvedených na základě řešení této bakalářské práce.

3 Literární přehled

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa je činností, kterou vykonávají státní orgány společně s orgány jiných veřejnoprávních případně soukromě právních subjektů. Všechny tyto subjekty jsou vázány příkazy a nařízeními. Jejich činnost je zakotvena v ústavě a v dalších právních normách, které na ni navazují. (Veřejná správa, 2016)

Veřejnou správu může chápat ve dvou pojetích – v širším a užším. V širším pojetí je veřejná správa představována zákonodárnou, výkonnou soudí mocí. Kdy je moc zákonodárná představována Parlamentem, moc výkonná prezidentem, vládou a správními úřady a moc soudní strukturou soudů.

V užším pojetí se veřejná správa dělí na státní správu a samosprávu. Samospráva se dále člení na územní a zájmovou.

Územní samospráva se poté dělí na obecní zřízení a krajské zřízení. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), je obec základním samosprávným společenstvím občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Podle zákona je obec veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. V právních vztazích obec vystupuje pod svým jménem a nese odpovědnosti vyplývající z těchto vztahů. Je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími důležitými orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Obec spravuje své záležitosti samostatně, státní orgány to této působnosti mohou zasahovat, jen v případě, že to stanoví zákon. Státní správu vykonává orgán obce v přenesené působnosti.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) uvádí, že kraj je také územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a zároveň hospodaří podle vlastního rozpočtu, který je stanoven zákonem. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, dále pak hejtmánem kraje a krajským úřadem. Státní správu vykonává jako přenesenou působnost. Při vykonávání státní správy je kraj správním obvodem.

Zájmovou neboli profesní samosprávou rozumíme profesní komory, které můžeme dále dělit na profesní komory s povinným členstvím a komory s nepovinným členstvím.

Komory s povinným členstvím jsou právníckými osobami veřejného práva. Jsou zřizovány zákonem, ale nezapisují se obchodního rejstříku. Pouze jsou zapsány v evidenci statistického úřadu v registru ekonomických subjektů. Komory sdružují osoby samostatně výdělečně činné v činnostech, kterým to zákon ukládá. Každý kdo činnost vykonává, se musí stát členem komory. Pro vstup do dané komory musí uchazeč splnit taxativní podmínky uložené zákonem. V České republice existuje mnoho profesních komor, z nichž můžeme jmenovat například Českou advokátní komoru, Exekutorskou komoru, Notářskou komoru ČR, Českou lékařskou komoru. Komory s nepovinným členstvím jsou hospodářské komory, ve kterých se sdružují podnikatelé na základě principu dobrovolnosti. Avšak jejich postavení a vnitřní předpisy jsou upraveny zákonem. V současné době v České republice existují dvě

komory, a to Hospodářská komora České Republiky a Agrární komora České republiky.

3.2 Pojem eGovernment

Pojmem eGovernment rozumíme podle portálu egov.cz, modernizaci veřejné správy s využitím nových informačních a komunikačních technologií s cílem zpřístupnit a maximálně zjednodušit občanům komunikaci s veřejnou správou. Podle Štědroně je eGovernment „sérií procesů, vedoucích k výkonu státní správy a samosprávy a uplatňování občanských práv a povinností fyzických a právnických osob, realizovaných elektronickými prostředky“. Ministerstvo vnitra definuje eGovernment jako správu veřejných věcí za využití moderních elektronických nástrojů, díky nimž bude veřejná správa přátelštější k občanů, dostupnější, levnější, efektivnější a rychlejší.

Evropská komise nazvala ve svém materiálu eGovernment-Action Plan 2011-2015 jako „použití nástrojů a systémů, které jsou zde díky informačním a komunikačním technologiím, pro poskytování lepších veřejných služeb občanům a podnikům.“¹

Dále může být eGovernment chápán „jako efektivní a výkonné veřejné služby a informační a komunikační technologie umožňující občanům plně se podílet na životě společensky a kulturně tvůrčích komunit včetně demokratického procesu.“²

Na internetu i v knihách nalezneme spoustu dalších definic eGovernmentu. Všechny tyto definice mají společnou část a tím je to, že eGovernment je elektronizací veřejné správy, a byl vytvořen pro snadnější komunikaci obyvatelstva s orgány veřejné správy, ale i mezi jejím institucemi navzájem.

3.3 Vývoj eGovernmentu v České republice

Počátky eGovernmentu v České republice spadají do roku 1999, kdy obyvatelé tohoto státu mohli využít první elektronickou službu, kterou bylo podávání žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V roce 2000 byl do právních systémů eGovernmentu zaveden elektronický podpis. Tuto funkci však bylo možné využívat až o rok později, kdy byl vydán prováděcí předpis k tomuto zákonu. (Vaníček a spol., 2011).

V souvislosti se zavedením elektronického podpisu byla zavedena možnost používat elektronickou komunikaci v řadě agend. Některé úřady však na tuto činnost nebyly připraveny a ani neměly elektronické podatelny, tudíž nebyla možnost činit elektronická podání.

V roce 2000 byl zřízen Úřad pro veřejné informační systémy, který měl koordinovat informační systémy ve veřejné správě, tak, aby spolu úřady mohly spolupracovat.

¹ Mates, Pavel a Vladimír Smejkal. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. Praha: Leges, 2012. s. 38

² Smejkal, V., Valášek, Michal A. *Jak na datové schránky: Praktický manuál pro každého*. Praha: Linde Praha, 2012. s. 25

vat a vzájemně komunikovat a vyměňovat si data. V témže roce vznikl další úřad, a sice Úřad na ochranu osobních údajů, který dohlížel na ochranu a zpracování osobních údajů.

V roce 2003 nastala změna, kdy bylo zákonem č. 517/2002 Sb., zřízeno Ministerstvo informatiky. To převzalo kompetence Úřadu pro veřejné informační systémy. Ministerstvo připravilo a posléze také prosadilo několik novel právních předpisů, jako například novelu zákona o elektronickém podpisu, kterým byla uložena povinnost provozovat elektronické podatelny. Ministerstvo neprosazovalo pouze legislativní kroky, ale také státní informační a komunikační politiku, Broadbandovou strategii³ či Národní strategii informační bezpečnosti. (Vaníček, 2011, s. 27). V roce 2007 však bylo toto ministerstvo zrušeno zákonem č. 110/2007 Sb. a jeho kompetence převzalo několik ministerstev, a to Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo pro místní rozvoj. (eGov.cz, [b.r.]

Od června 2007 je vedením v oblasti eGovernmentu pověřeno Ministerstvo vnitra ČR. Převzalo také odpovědnost za správu webových stránek zrušeného Ministerstva informatiky a také Veřejného informačního portálu.

V lednu 2008 je oficiálně zahájen projekt Czech Point, místa umožňující komunikovat s veřejnou správou prostřednictvím jednoho kontaktního místa. V polovině července je pak přijat zákon o elektronických akcích a konverzích dokumentů, tzv. Český eGovernment Act. Na konci roku pak byla zavedena služba eJustice, což je elektronická forma komunikace v prostředí justice, zejména pak výměna a zpracování informací mezi subjekty justice. (Štiková, 2009)

Na začátku roku 2009 byla podepsána smlouva o datových stránkách, které měly začít být používány od července téhož roku. V polovině roku byl pak prezidentem podepsán zákon o základních registrech, který propojuje čtyři základní registry.⁴ Tento zákon pak začal platit 1. července 2010.

V únoru roku 2010 bylo vydáno prohlášení o budoucí vládní strategii rozvoje elektronických komunikací dalším desetiletím. Název strategie je „Digitální Česká republika“ a stanovuje kroky, jak usnadnit přístup k širokopásmému připojení k internetu na území České republiky. Obsažena v ní byla také otázka digitálního televizního vysílání. Tato strategie také musela brát v úvahu evropské předpisy o telekomunikacích.

Pro zlepšení společné vízové politiky a konzultace mezi ústředními vízovými orgány, které se týkají krátkodobých schengenských víz, byl v České republice 11. října 2011 spuštěn Vízový informační systém (VIS). (Úřad pro ochranu osobních údajů, 2013)

Od 1. července 2012 vstoupila v platnost novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, která ustanovila pro orgány státní správy povinnost používat

³ Neboli Národní politika pro vysokorychlostní přístup, byla politikou, jenž si za jeden z hlavních cílů dala „dosažení vysokorychlostního připojení pro zhruba polovinu populace“. (Finance.cz, 2010)

⁴ Těmito registry jsou: registr osob, registr obyvatel, registr území identifikace, adres a nemovitostí a registr práv a povinností

elektronická tržiště. Tato novela měla přispět ke zjednodušení a zprůhlednění v zadávání veřejných zakázek. (ISVS.cz, 2012)

Ve stejný den byl také spuštěny základní registry veřejné správy. Cílem této služby je usnadnění přístupu občanů ke službám veřejné správy, tzn. možnost mít všechna data a formuláře na jediném místě, nemuset stát dlouhé řady na úřadech a většinu záležitostí zařídit z pohodlí domova. (ISVS.cz, 2012)

V roce 2013 se měla síť CzechPOINTů postupně rozrůst o kontaktní místa v bankách, a také „doma“. Prvním krokem bylo spuštění projektu CzechPOINT@home, ke kterému došlo již v říjnu roku 2012. Projekt byl spuštěn pouze v provizorní podobě a své úplné podoby měl nabýt během několika následujících měsíců. Ale ani ke konci roku 2013 nebyl projekt nijak významně změněn.

CzechPOINTy v bankách však jistý postup zaznamenaly. V dubnu byl udělen Ministerstvem vnitra ČR první souhlas na provozování CzechPOINTu, a to ČSOB. Během tohoto měsíce byla služba spuštěna v jejích Era centrech. V průběhu listopadu pak tato banka spojila datové schránky se svým internetbankingem, a spustila tak novou službu nazvanou „komfortní datové schránky“. Služba umožňuje „prostoupit“ z internetového bankovníctví do datové schránky. (Lupa.cz, 2013)

Zcela novým projektem v tomto roce bylo spuštění nového ePortálu České správy sociálního zabezpečení. Nejužitečnější službou pro fyzické osoby, kterou lze využít, je nechat si vystavit tzv. „Informativní osobní list důchodového pojištění“. Jde vlastně o možnost podívat se na svůj důchodový účet. Právníkové osoby mohou získat například potvrzení o své bezdlužnosti vůči SSZ. K oběma těmto službám je, však přístup pouze skrze datovou schránku. (Lupa.cz, 2013)

Od 1. 1. 2014 si Ministerstvo financí ČR prosadilo, že všichni plátcí DPH s ním musí povinně komunikovat výhradně elektronickou formou. Tedy všichni, kteří mají datovou schránku, ať už povinně či dobrovolně, musí skrze ni podávat přiznání k dani z příjmu. I když tuto povinnost (komunikovat pouze elektronicky) poslanci vložili do zákona i České správě sociálního zabezpečení, tento úřad si prosadil vyjmutí povinnosti komunikovat pouze elektronickou formou. S ohledem na zájmy svých klientů nechala ČSSZ tuto formu komunikace pouze dobrovolně. Celkově byl tento rok ve znamení malých změn jako je přístup vlády k eGovernmentu nebo změna pohledu na to k čemu by měl sloužit.

18. září 2015 byl po několikaměsíčním čekání konečně schválen návrh zákona o registru smluv. Zákon udává povinnost zveřejňovat v registru povinně smlouvy, na kterých je v celkovém úhrnu 50 tis. Kč a více. Registr bude veden Ministerstvem vnitra a bude v platnosti od 1. 7. 2017.

3.4 Projekty eGovernmentu

3.4.1 Informační systémy veřejné správy (ISVS)

Tento pojem je upraven zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systéme veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

Obecně lze tedy říci, že je to soubor informačních systémů, které slouží pro činnosti veřejné správy.

Správce těchto informačních systémů jsou jednotlivá ministerstva, správní úřady a územní samosprávné celky. Klíčovou roli má však Ministerstvo vnitra, které je podle tzv. kompetenčního zákona ústředním orgánem v rámci oblasti informačních systémů veřejné správy.

Tento zákon se však nevztahuje na všechny informační systémy veřejné správy. Výjimkou se v zákoně objevuje hned několik, příkladem mohou být systémy vedené Policií České republiky při plnění svých úkolů, Generální inspekcí bezpečnostních sborů pokud plní své povinnosti, Českou národní bankou, Národním bezpečnostním úřadem, zpravodajskou službou nebo Ministerstvem vnitra pokud provádí bezpečnostní řízení nebo vede evidenci podle zvláštních právních předpisů. Tento zákon se nevztahuje rovněž na informační systémy, které nakládají s utajovanými informacemi.

3.4.2 Portál veřejné správy

Vytvoření tohoto portálu mělo velké přínosy v rozvoji eGovernmentu v České republice. Od svého spuštění v roce 2003 však již prošel několika změnami.

Dle §6f zákona o informačních systémech veřejné správy, se tímto portálem rozumí informační systém, který zajišťuje přístup k informacím státních orgánů, orgánů samosprávných celků a orgánů veřejné moci a komunikaci s nimi. Komunikuje se pomocí kontaktních míst veřejné správy a datových schránek.

Hlavní funkcí je tedy zajistit přístup k informacím získaným na základě informační činnosti, zejména pak v oblasti sociálního zabezpečení, veřejných zakázek, dotací, evidence a identifikace osob, správy veřejných financí apod.

Druhá funkce pak souvisí se zákonem o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, a to je komunikace pomocí datových schránek a kontaktních míst veřejné správy s veřejnými orgány.

Třetí funkcí je zajišťování přístupu k informacím fyzických i právnických osob, a to především pomocí formulářů a komunikací přímo s těmito osobami. Přístup k těmto informacím však není volný, poskytuje se na základě písemné smlouvy mezi správcem, tedy Ministerstvem vnitra a subjektem, k jejichž informacím bude zajištěn přístup. Přístup je také za úplaty, jejíž výši stanoví správce portálu.

Nyní můžeme naznačit přibližnou strukturu portálu veřejné správy. Základní rozcestník na hlavní stránce nám nabídne, které informace bychom chtěli získat. Dělí se tedy na: Informace pro občany České republiky, informace pro podnikatele a živnostníky, informace pro cizince žijící v ČR a služby pro orgány veřejné moci. Tyto základní se pak dělí na více podsekcí.

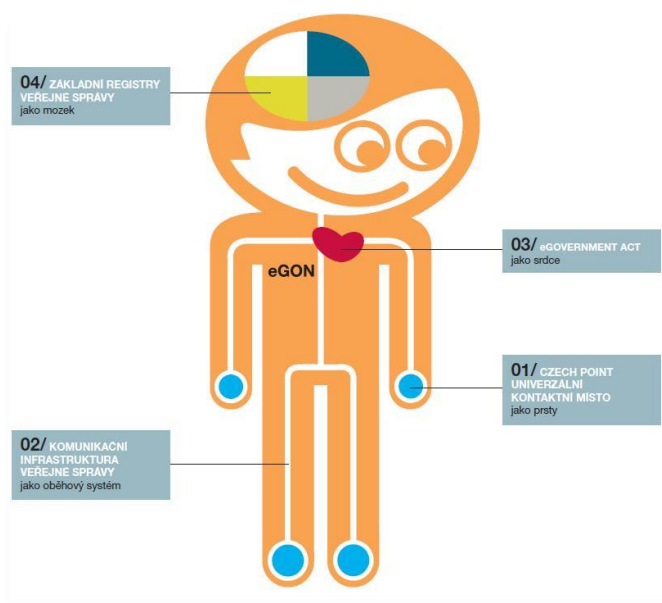
Na tomto portálu nalezneme také mimo jiné i věštníky některých ministerstev. Můžeme se také prokliknout na Datové schránky, případně Czech POINT.

3.4.3 eGon a Kludie

eGon je vlastně symbolem eGovernmentu v České republice. Podle Ministerstva vnitra ČR je to vlastně „živý organismus, ve kterém vše souvisí se vším a fungování jednotlivých částí se navzájem podmiňuje“.

Proto, aby mohl eGon vlastně existovat a žít, potřebuje k tomu jisté orgány, která zajišťují eGonovi jeho životní funkce.

- Mozek: Základní registry veřejné správy
- Srdce: Zákon o eGovernmentu
- Oběhová soustava: Komunikační infrastruktura veřejné správy (KIVS)
- Prsty: Czech Pointy

Obr. 1 eGon

Zdroj: egovernment.unas.cz

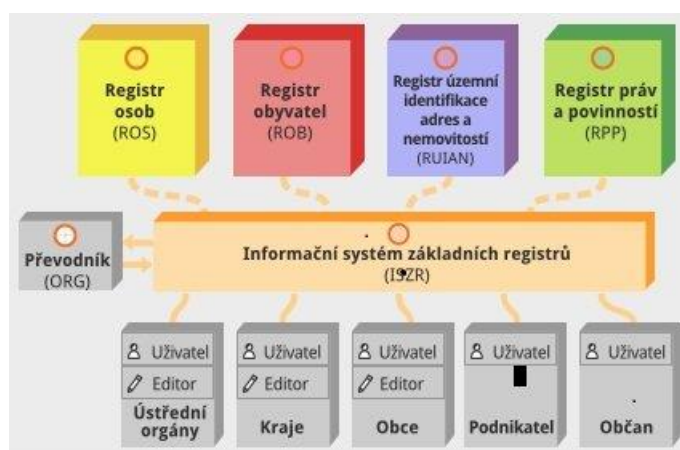
Obr. 2 Klaudie
Zdroj: egovernment.euweb.cz

3.5 Základní registry veřejné správy

Úprava těchto registrů je řešena zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Obecně tedy tímto registrem myslíme informační systémy veřejné správy. Podle §3 výše uvedeného zákona tedy tyto registry dělíme na:

1. základní registr obyvatel
2. základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci
3. základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí
4. základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností

Obr. 3 Fungování systémů základních registrů
Zdroj: cnew.cz

Správa registrů

V jednotlivých základních registrech jsou tedy uvedeny pravdivé údaje, které tedy není nutné ověřovat, a které jsou systematicky uspořádané pro jejich větší přehlednost (dále jen „referenční údaje“).

Za vklad údajů do těchto registrů je zodpovědný editor. Editorem se rozumí orgán veřejné moci, který má oprávnění zapsat referenční údaje do základního registru a provádět v nich tedy i změny. Pro účely správy těchto registrů byla tedy v Praze zřízena Správa základních registrů, jejíž činnost podléhá Ministerstvu vnitra. Tento orgán musí dbát na to, aby zapsané údaje byly v souladu s údaji na dokumentech, na jejichž základě jsou údaje do registrů vkládány.

Fyzické a právnické osoby jsou povinny poskytnout auditorovi potřebné údaje a podklady pro ověření údajů, které jsou vkládány do těchto registrů.

Pokud dojde k nějaké změně v registru, editor musí ihned po zjištění této skutečnosti údaj v registru opravit, a to bez zbytečných odkladů (nejpozději tedy do 3 pracovních dnů).

Referenční údaj je považován za správný pokud se neprokáže, že je špatný nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost, o tom že je tento údaj nepravdivý. Pokud by byl některý z údajů označen za nepravdivý, považuje se za dobu než je opraven, pouze jako informativní.

Vydávání ověřených výstupů a informování o změnách referenčních údajů

Fyzické osobě lze poskytovat informace, které jsou o ní v základních registrech zapsány, pouze po ověření její identity elektronicky čitelným dokladem. Tím může být například občanský průkaz.

Aby byla umožněna kontrola údajů, které jsou o osobě uvedené v základním registru nebo kontrola využívání těchto údajů, poskytují se o těchto skutečnostech záznamy o využívání údajů v základních registrech. Tato zpráva může být poskytnuta buďto přes datovou schránku nebo v podobě ověřeného výstupu z ISVS.

Změny v registru se osobě sdělují prostřednictvím datové schránky. Pokud ten, o kom jsou údaje v registru vedeny, zjistí, že jsou některé informace v registru nesprávné, požádá editora o jejich změnu. Žádost lze podat prostřednictvím datové schránky nebo i kontaktního místa veřejné správy. Rozhodně však opět musí být ověřena identita, toho kdo změnu provedl, aby mohlo být prokázáno jeho oprávnění k této změně.

Poskytování údajů z registrů

V těchto registrech nalezneme spoustu „citlivých“ osobních údajů, a proto k nim nemůže mít přístup každá osoba či subjekt.

O údaje z registru obyvatel může požádat osoba, která dovršila věku 15 let a to osobně na kontaktních místech veřejné správy nebo na Ministerstvu vnitra. Na žádost subjektu starších 18 let pak mohou být z tohoto registru poskytnuty údaje v jím omezeném rozsahu jiné osobě do její datové schránky. Tyto údaje lze pak šířit pouze se souhlasem žádající osoby.

Právo na informace však není neomezené. Na omezení narazíme v případech, kdy byly informace využívány k obraně České republiky, ochraně veřejného pořádku, předcházení, vyhledávání či odhalování trestné činnosti nebo ochrany subjektu údajů. Po dobu ohrožení některého z těchto zájmů je poskytnutí informací téměř nemožné. Údaje může v tuto dobu získat pouze orgán, který se činný v tomto trestním řízení nebo orgán, který vykonává dozor nad zpracováním osobních údajů.

Ohledně údajů v registru územní identifikace, platí speciální režim. Údaje z tohoto registru jsou veřejně přístupné a umožňují dálkový přístup. Poskytují se v elektronické podobě a to prostřednictvím katastru nemovitostí. Není možný ale přístup ke všem informacím o vlastníku pozemku či stavby nebo o stavbě či pozemku samotném. Lze získat pouze základní údaje jako je jméno a příjmení vlastníka, výměra pozemku či rozloha stavby apod.

3.5.1 Registr obyvatel

V tomto registru nalezneme referenční údaje o fyzických osobách, kterými jsou:

1. státní občané České republiky
2. cizinci, kteří mají v ČR trvalý pobyt nebo mají dlouhodobé povolení k pobytu v ČR
3. občané jiných členských států Evropské unie, občané států a jejich rodinní příslušníci, kteří jsou vázáni mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím nebo smlouvou o Evropském hospodářském prostoru a mají na našem území trvalý pobyt nebo jim byl vydán doklad o přechodném pobytu na našem území delší než 3 měsíce
4. cizinci, kteří jsou v České republice v azylu
5. jiné osoby, o kterých tak stanoví zákon

Údaje v registru obyvatel

V registru jsou uvedeny referenční údaje, kterými jsou:

1. jméno nebo jména
2. příjmení
3. adresa místa trvalého pobytu, popřípadě adresa, na kterou jsou fyzické osobě doručovány písemnosti, podle zvláštního předpisu
4. datum, místo a okres narození; u osob narozených mimo území České republiky se přidává ještě stát
5. po smrti také údaje o datu, místu a okrese úmrtí
6. státní občanství
7. čísla a druhy identifikačních dokladů
8. pokud má fyzická osoba datovou schránku, typ datové schránky a jeho identifikátor

Registr vede dále provozní údaje, kterými jsou například záznam o využití informací z registru pro potřeb agendových informačních systém, datum poslední změny v registru obyvatel.

Po smrti fyzické osoby nebo prohlášení za mrtvého se údaje uchovají v registru ještě po dobu 15 let. Poté se všechny údaje o dané osobě zlikvidují.

3.5.2 Základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci

Subjekty vedeným v tomto registru jsou:

1. právnické osoby nebo její složky
2. podnikající fyzické osoby
3. organizační složky státu
4. zahraniční osoby nebo jejich složky
5. organizace s mezinárodním prvkem

Jako v předchozím případě musí být o každé osobě v tomto registru uvedeny určité informace, kterými jsou např.

- obchodní firma či název
- jméno či jména a příjmení podnikající fyzické osoby
- datum vzniku nebo zápisu podle dalších právních předpisů
- v případě zániku, datum zániku nebo výmazu z evidence podle jiných právních předpisů
- právní forma

- adresa sídla společnosti nebo adresa podnikání fyzické osoby
- status veřejné prospěšnosti a další

O osobě musí vedeny také identifikátory, kterými jsou identifikační číslo osoby a identifikační číslo provozovny. Přitom každé osobě smí být přiděleno pouze jedno identifikační číslo.

Správce tohoto registru je Český statistický úřad. Je také zároveň jejich editorem, tedy přiděluje osobám identifikační číslo, dělá změny a zodpovídá za pravdivost údajů v registru uvedených.

3.5.3 Základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí

V registru územní identifikace nalezneme základní informace o základních územních prvcích⁵, kterými mohou být:

1. území státu, kraje, okresu, obce
2. území vojenského újezdu
3. správní obvody v hlavním městě Praze
4. území městské části v Praze
5. parcela
6. stavební objekt
7. adresní místo a další

O každém územní prvku se vedou základní informace, jako je kód a název, lokalizační údaje, tj. definiční bod. Dále také technickoekonomické údaje, kterými může být například měsíc a rok dokončení stavby, zastavěná nebo podlahová plocha v m², počet podlaží, a to nadzemních i podzemních, připojení na inženýrské sítě, tj. vodovod, plyn, elektřina či kanalizace.

Správce, který vede informační systém územní identifikace, je Český úřad zeměměřický a katastrální.

3.5.4 Registr práv a povinností

Tento problém řeší právě §48 - §57 výše uvedeného zákona.

Správce této části registru je Ministerstvo vnitra České republiky.

V této části nalezneme referenční údaje o agendách orgánů veřejné moci, hlavně tedy o oprávněném přístupu k datům, které jsou pomocí těchto registrů zveřejňovány, dále pak údaje o právech a povinnostech fyzických ale i právnických osob, včetně informací o rozhodnutích orgánů veřejné moci.

⁵ Územním prvkem je část zemského povrchu, která je vymezena hranicí, nebo takové místo jemuž lze jednoznačně přiřadit adresu nebo stavební objekt

Co se týká orgánů veřejné moci, nalezneme zde například informace o rozsahu oprávnění přístupu k jednotlivým referenčním údajům, seznam orgánů, které byly pro výkon agendy registrovány spolu s identifikačními údaji.

V referenčních údajích o právech a povinnostech osob nalezneme název orgánu veřejné moci, který dané rozhodnutí vydal, osobní údaje o fyzických osobách jako je například jméno a příjmení, bydliště, datum narození apod., kterých se právo nebo povinnost týkají.

Oprávněný přístup k těmto datům mají však pouze osoby nebo orgány v rozsahu svých oprávnění. Ke kontrole vstupu do registru byla proto zavedena tzv. auditní stopa, která umožňuje zpětně vysledovat veškeré procesy v každém registru a ty poté uchová po dobu 1 roku. Tento záznam obsahuje identifikátor úřední osoby, datum a čas vstupu, konkrétní důvod vstupu a údaje, ke kterým měla přístup.

Poskytování údajů z registrů

V těchto registrech nalezneme spoustu „citlivých“ osobních údajů, a proto k nim nemůže mít přístup každá osoba či subjekt.

O údaje z registru obyvatel může požádat osoba, která dovršila věku 15 let a to osobně na kontaktních místech veřejné správy nebo na Ministerstvu vnitra. Na žádost subjektu starších 18 let pak mohou být z tohoto registru poskytnuty údaje v jím omezeném rozsahu jiné osobě do její datové schránky. Tyto údaje lze pak šířit pouze se souhlasem žádající osoby.

Právo na informace však není neomezené. Na omezení narazíme v případech, kdy byly informace využívány k obraně České republiky, ochraně veřejného pořádku, předcházení, vyhledávání či odhalování trestné činnosti nebo ochrany subjektu údajů. Po dobu ohrožení některého z těchto zájmů je poskytnutí informací téměř nemožné. Údaje může v tuto dobu získat pouze orgán, který se činný v tomto trestním řízení nebo orgán, který vykonává dozor nad zpracováním osobních údajů.

Ohledně údajů v registru územní identifikace, platí speciální režim. Údaje z tohoto registru jsou veřejně přístupné a umožňují dálkový přístup. Poskytují se v elektronické podobě a to prostřednictvím katastru nemovitostí. Není možný ale přístup ke všem informacím o vlastníku pozemku či stavby nebo o stavbě či pozemku samotném. Lze získat pouze základní údaje jako je jméno a příjmení vlastníka, výměra pozemku či rozloha stavby apod.

3.6 Zákon o eGovernmentu

Tento zákon se nachází ve Sbírce zákonů České republiky pod číslem 300/2008 a jeho celý název zní Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

Zákon upravuje elektronické úkony státních orgánů, orgánů územích samosprávných celků a dalších, dále dodávání dokumentů fyzických i právnických osob prostřednictvím datových schránek, informační systém datových schránek a autorizovanou konverzi dokumentů. Hlavním posláním tohoto zákona je právní úprava datových schránek (zák. č. 300/2008 Sb.). O datových schránkách se poté dočteme níže.

3.7 Komunikační infrastruktura veřejné správy

Centrální místo služeb (CMS)

V roce 2012 byl novelou do tohoto zákona zařazen nový pojem, a tím je Centrální místo služeb (dále jen CMS). Tímto místem se rozumí technické a programové vybavení, jehož prostřednictvím se poskytují služby ISVS, a jehož prostřednictvím se dají využívat a propojit sítě elektronický komunikací.

Správce CMS je Ministerstvo vnitra, přičemž má pravomoc svěřit provozování toho místa do rukou právnické nebo fyzické osoby.

Funkcí CMS je tedy hlavně zajistit bezpečné propojení subjektů státní a veřejné správy mezi sebou vzájemně a propojení centrálních pracovišť se svými regionálními pracovišti. (Mates, 2012)

Komunikační infrastruktura veřejné správy (KIVS)

Je to vlastně sjednocení několika datových linek subjektů veřejné správy do jedné hlavní datové sítě. Cílem byla větší bezpečnost datové sítě a vysoký standart v poskytování služeb. Další cílem bylo pak odstranění monopolu poskytovatelů datových služeb.

Základním prvkem KIVS je již zmíněné CMS. Slouží k realizování služeb pro výměnu dat a služeb mezi jednotlivými informační systémy veřejné správy. V praxi tedy umožňuje, aby měli zaměstnanci veřejné správy přístup pomocí CMS k informacím, na které má dle právních úprav nárok. (Mates, 2012)

3.8 Czech Point

Tento název je zkratkou slov Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál. Projekt byl zaveden z důvodu snížení přílišné byrokracie a ulehčení styku občanů s úřady veřejné správy. Občané proto nemusí navštěvovat mnoho úřadů pro vyřízení jedné věci. Czech Point je tedy asistované místo, které umožňuje komunikaci občana s celou sítí úřadů veřejné správy, tedy aby „obíhala data, ne občan“ (Vaníček, s. 119).

Cílem tohoto projektu je vytvoření služby, která bude garantovat komunikaci se státem pomocí jednoho místa, umožňující ověřování dat z informačních systémů, dokumenty a listiny, převádění dokumentů na elektronickou z listinné formy, ale i obráceně, podávání podání pro zahájení řízení správních orgánů. Tyto služby umožňují nejlepší využití údajů, které vlastní stát, tak aby se co nejvíce klesly požadavky kladené na občany.

Projekt Czech Point tedy značně ulehčuje komunikaci se státem. Díky zavedení Czech Pointů tedy v některých případech stačí jít pouze na jeden úřad.

Službami, které poskytují CzechPointy jsou například:

- *Výpisy z Katastru nemovitostí* – o tento výpis si může zažádat anonymní žadatel, avšak pouze na základě listu vlastnictví nebo podle seznamu nemovitostí
- *Výpis z Obchodního rejstříku* – lze taky získat anonymně, musíme pouze znát IČ obchodní organizace
- *Výpis z bodového hodnocení řidiče* – o ten může požádat pouze řidič sám nebo jeho určený zmocněnec. Výpis se vydává na základě dokladu totožnosti.
- *Datové schránky* – prostřednictvím agend ISDS na CzechPointu lze např. založit datovou schránku, přidat pověřenou osobu nebo znepřístupnit datovou schránku
- *Úschovna systému CzechPoint* – využívá se pro dočasné uložení dokumentů v rámci konverze z listinné do elektronické formy

Obr. 4 Symbol Czech Point
Zdroj: MVČR

V roce 2012 byl uveden do provozu nový CzechPoint@home, který umožňuje uživatelům datových schránek komunikaci s veřejnou správou, aniž by museli navštívit kontaktní místo. Lze tak výpisy, které na kontaktních místech můžeme získat pouze za správný poplatek, dostat zdarma do své datové schránky. Umožňuje také kontrolování, které údaje jsou o naší osobě vedeny v jednotlivých registrech, popřípadě požádat o jejich změnu. V Registru obyvatel se každé využití těchto záznamů zaznamenává a vlastník datové schránky pak jednou ročně dostane automaticky přehled o využití informací uložených v registrech. (MVČR, 2016)

Naproti tomu vznikl pro potřeby státních úředníků také další nástroj s názvem CzechPOINT@office. Prostřednictvím něho mohou úředníci zapisovat nové údaje a informace do jiných informačních systémů veřejné správy. Úředníci tak například mohou do matrik zapsat změnu údajů o občanech nebo soudy mohou zapsat informace, které vyplynuly z jejich rozhodnutí apod. A protože je CzechPOINT propojen se základními registry, doplněné informace jsou k dispozici všem agendám státu již druhý den. Pomocí tohoto nástroje lze také ověřit totožnost osoby a na základě toho lze kupříkladu rychleji vystavit nový doklad v případě jeho ztráty. Kvůli bezpečnosti má každý úředník přidělenou uživatelskou identitu a také oprávnění v agendách, které vykonává. (MVČR, 2016)

Nyní tento CzechPOINT nabízí řadu služeb, mezi které patří agendy matriky, ohlašovny a soudů, výpis z rejstříku trestů nebo autorizovaná konverze z moci úřední. (MVČR, 2016)

Nyní pro ilustraci uvádím tabulku využití služeb CzechPOINTu.

Tab. 1 Počty vydaných výstupů z Czech Pointu k 13. 11. 2016

	2013	2014	2015	2016	Celkem
Katastr nemovitostí	399 925	376 378	349 218	284 853	1 410 374
Živnostenský Rejstřík	77 164	77 519	62 297	53 034	270 014
Rejstřík Trestů	731 119	755 493	808 131	785 941	3 080 684
Centrální registr řidičů	81 663	98 821	90 705	84 091	355 280
Zřízení datové schránky	29 678	34 248	35 267	52 807	152 000
Konverze dokumentů E-L	302 669	310 073	301 925	250 214	1 164 881
Konverze dokumentů L-E	94 201	95 852	139 355	137 735	467 143
Celkem	1 716 419	1 748 384	1 786 898	1 648 675	6 900 376

Zdroj: MVČR

3.9 Bezpečnost eGovernmentu

3.9.1 Ochrana osobních údajů

V dnešní době, kdy jsou osobní data uchovávána v elektronické formě, je potřeba tyto data velmi dobře chránit. Existuje totiž velké riziko jejich odcizení.

Nejprve si data osobní data můžeme rozdělit do tří skupin:

- *Anonymní údaje* – jsou takové údaje, které nelze jednoznačně přiřadit ke konkrétní osobě. Mohou jimi být například pouze jméno a příjmení. Z takového údaje totiž nejednoznačně určit konkrétní osobu
- *Osobní údaje* – na základě těchto údajů už však lze jednoznačně fyzickou osobu určit. Fyzickou osobu lze určit na základě jednoho údaje nebo i kombinací několika. Takovým údaje pak může být pouze rodné číslo nebo kombinace adresy, jména a příjmení fyzické osoby.
- *Citlivé údaje* – tyto údaje vypovídají o fyzické další důležité údaje. Mohou jimi být například etnický původ, politické postoje, náboženství nebo členství v odborových organizacích nebo zdravotním stavu. Kromě těchto údajů to mohou však být i biometrické či genetické údaje o fyzické osobě. Genetickými údaji jsou fotografie, sliny či vlasy. K biometrickým pak řadíme otisk prstu, vlastnoruční podpis, hlas, DNA či scan sítnice oka.

Citlivé údaje je možné zpracovávat a šířit za podmínky, že:

- nám k tomu dá fyzická osoba, jejíž údaje jsou zpracovávány, souhlas
- se jedná o zachování a ochranu života
- je jejich zpracování vyžádáno zákonem
- se zpracovávají v rámci pracovního práva a zaměstnanosti
- své údaje fyzická osoba sama zveřejnila

Pokud tedy chceme zpracovávat či již zpracováváme osobní údaje fyzické osoby, musíme o tom písemně informovat Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ), a to podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V případě nedodržení tohoto postupu, může ÚOOÚ udělit za prohřešky proti tomuto zákonu pokutu ve výši od 100 000 Kč do 5 milionů Kč. (Lidinský, s. 32 – 35)

3.9.2 Elektronický podpis

Je nástrojem, který se používá pro bezpečnou elektronickou komunikaci. Tento podpis lze považovat za rovnocenný vlastnoručnímu podpisu.

Elektronický podpis je založený na kryptografických metodách, z nichž hlavní je asymetrická kryptografie. Tvorba elektronického podpisu je tedy velmi složitý proces. Avšak díky začlenění do základních produktových balíčků (např. MS Office apod.) je jeho použití uživatelsky přívětivé a jednoduché.

Jednoduše lze říci, že k tvorbě elektronického podpisu potřebujeme šifrovací klíč, tedy data, díky kterým vytvoříme elektronický podpis. Abychom ověřili tento pod-

pis, potřebujeme ještě takzvaný certifikát, tedy elektronický dokument, který je v elektronickém světě obdobou průkazu totožnosti.

Elektronický podpis však musel být ještě legislativně zakotven. Proto se Česká republika stala třetí zemí, která přijala samostatný zákon číslo 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákoně nalezneme také definici elektronického podpisu, která zní: „Elektronickým podpisem jsou údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.“

Vylepšenou formou elektronického podpisu je zaručený elektronický podpis. Zákon o elektronickém podpisu ho definuje následovně: „zaručeným elektronickým podpisem je elektronický podpis, který splňuje následující požadavky:

- je jednoznačně spojen s podepisující osobou
- umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě
- byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou
- je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat“ (§2, zákon č. 227/2000 Sb.)

3.9.3 Ochrana utajovaných informací

Mnohdy je tato ochrana chápána hlavně jako ochrana před „vnějšími útočníky“ a před hackery. Bylo však zjištěno, že 80% závažných chyb, jako je ztráta dat, chybné odeslání financí na špatné účty apod., způsobují uživatelé a obsluha informačního systému. Tyto chyby nelze nikdy úplně eliminovat, lze pouze snížit jejich míru, a to školením a kontrolováním.

Oproti soukromému sektoru má veřejná správa jedno podstatné specifikum – utajované informace. Tyto informace se podle jejich původce a podle stupně utajení dělí na:

- *vyhrazené* – pokud se tyto informace vyradí, je to pro Českou republiku nevýhodné (např. narušení obchodních či politických jednání s cizí mocí)
- *důvěrné* – tyto informace způsobí prostou újmu (např. ohrožení bezpečnosti jednotlivce, či ohrožení bojeschopnosti)
- *tajné* – vyzrazení této informace zapříčiní ČR vážnou újmu (např. ohrožení demokracie, vážné finanční újmy)
- *přísně tajné* – způsobí velmi vážnou újmu (např. rozsáhlé ztráty na životech, mimořádně vážné politických vztahů s jinou mocí, NATO nebo EU)

Aby tyto informace byly v bezpečí, jsou prováděna společná opatření, a to fyzické, administrativní, personální bezpečnosti a bezpečnosti informačních systémů.

Fyzickou bezpečností se rozumí ochrana místnosti i celého objektu proti nepovolenému vstupu. Patří sem zámky, ochranka, mřížze či zabezpečovací systém.

Administrativní bezpečnost je evidence informací, směrnice a předpisy, podle nichž se osoby, které s utajovanými informacemi pracují, řídí.

Personální bezpečnost je řízení přístupu do prostoru s utajovanými informacemi. Vstup je povolen pouze osobám, které mají bezpečnostní prověrku a jsou k těmto operacím určeny. Bezpečnostní prověrka je poté ještě rozdělena do několika stupňů podle stupně utajení dokumentů, na vyhrazené, důvěrné, tajné a přísně tajné.

Zvláštní kapitolou je zabezpečení informačních a komunikačních technologií. Práce v informačních systémech, které zpracovávají utajované dokumenty, musí dodržovat důležitá pravidla, a to:

- Systém, který zpracovává utajované informace, musí být oddělen od nebezpečných systémů.
- Musí mít co nejmenší počet vstupů a výstupů, a ty musí být pečlivě evidovány a dokumentovány.
- U utajených informací platí pravidlo „need to know“, což je nastavení přístupu k jednotlivým dokumentům.
- Pokud se zavádí nějaké nové aplikace, musí se vyzkoušet mimo certifikovaný informační systém.
- Pokud distribuce probíhá pomocí off-line systémů, musí být údaje dobře kryptograficky šifrovány certifikovanými prostředky.
- Informační systém musí obsahovat bezpečnostní dokumentaci, včetně uživatelů. Ti jej musí dobře znát a uplatňovat při své práci. (Lidinský, 2008)

3.10 Veřejné zakázky

Problematika veřejných zakázek je upravena zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, kterým byl zrušen zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách platný do konce září 2016.

3.10.1 Pojem veřejná zakázka

Zákon č. 137/2006 Sb., uvádí, že za veřejnou zakázku se považuje „zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací“.

3.10.2 Režimy veřejné zakázky

Dle zákona č.134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, rozlišujeme tři základní režimy veřejných zakázek:

1. Veřejná zakázka malého rozsahu

Touto zakázkou zákon rozumí, veřejnou zakázku, jejíž hodnota je rovna nebo nižší než 2 miliony Kč v případě, že jde o dodávky nebo služby. V případě stavebních prací se musí rovnat nebo být menší než 6 milionů Kč.

2. Podlimitní veřejná zakázka

Jedná se již o veřejnou zakázku velkého rozsahu. Je to tedy veřejná zakázka, která přesahuje částku pro veřejnou zakázku ale je nižší nebo rovna limitu pro nadlimitní zakázky.

3. Nadlimitní veřejná zakázka

Opět se jedná o zakázku velkého rozsahu. Nadlimitní zakázkou je tedy veřejná zakázka, která přesahuje limit pro nadlimitní zakázky.

V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé limity.

Tab. 2 Limity pro nadlimitní zakázky

Nadlimitní zakázka na:	Částka
Dodávky a služby, pokud je zadavatelem: <ul style="list-style-type: none"> Česká republika, Česká národní banka nebo státní příspěvková organizace 	3 686 000 Kč
<ul style="list-style-type: none"> Územní samosprávný celek; jiná právnická osoba; osoba, která použije k úhradě zakázky více než 2 mil. Kč z rozpočtu EU nebo veřejného zadavatele 	5 706 000 Kč
<ul style="list-style-type: none"> Útvar nebo osoba z oblasti obrany nebo bezpečnosti 	11 413 000 Kč
Stavební práce	142 668 000 Kč

Zdroj: nařízení vlády č. 172/2016 Sb.

4 Praktická část

4.1 NEN

Tento nástroj byl vytvořen pro ulehčení zadávání veřejných zakázek (VZ) na obtížně standardizované komodity. Spolu s elektronickými tržišti se pak stal zadávacími moduly NIPEZu, tedy Návrh modelu národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek. Spuštění tohoto systému má podporovat zadavatele veřejných zakázek při administraci s tím spojené, soutěžit o návrh, výběru subdodavatele podle obranné směrnice a podle koncesního zákona.

NEN je určený hlavně pro zadavatele, kteří nejsou ochotni vynalézat a vkládat své prostředky do vlastních řešení elektronického nástroje a také mít jistotu, kterou představuje garance státu.

Nástroj NEN bude pak zaváděn postupně a to ve dvou fázích. V první etapě bude povinnost použít tento nástroj uložena všem ústředním orgánům státní správy i jejich podřízeným organizacím. Po této etapě bude jeho provoz ohodnocen a bude rozhodnuto, zda v druhé části bude rozšířena tato povinnost i na další kategorie zadavatelů. (MVČR, 2012)

4.1.1 Hlavní charakteristiky NEN

- Podporuje různé rozsahy elektronizace zadávání veřejných zakázek, které mají vztah k zadávacím strategiím zadavatelů a povinnému použití elektronických nástrojů
- Umožňuje přizpůsobit řešení NEN ve vztahu k vnitřním předpisům
- Umožňuje sdílení dat prostřednictvím standardizovaných rozhraní na jiné moduly NIPEZ
- Uživatel má přehled nad všemi svými veřejnými zakázkami, které provede přes NEN
- Je možné tvořit uživatelské sestavy a manažerské výstupy

4.1.2 Důvody vzniku NEN

Národní elektronický nástroj byl vyvinut Ministerstvem pro místní rozvoj pro zadávání veřejných zakázek, který si položil za cíl zavedení moderní komunikační a informační technologie do procesů zadávání veřejných zakázek a zajistit tak dostupnost elektronického nástroje, který by umožňoval celkovou podporu po celý životní cyklus veřejné zakázky. Nástroj je určen pro 100% zadavatelů, ne pouze pro ústřední orgány státní správy. Poskytnutí nástroje by se mělo uskutečnit do konce roku 2015. (Strategie elektronizace 2016-2020)

4.1.3 Cena NEN

Nyní si můžeme vyčíslit celkovou cenu, kterou stál vývoj NEN a zakázek, které s ním souvisejí. Tyto údaje lze dopočítat z informací, které jsou uveřejněny ve Věstníku veřejných zakázek.

1. *Dopracování návrhu Národního elektronického nástroje (NEN), provádění autorského dozoru nad softwarovou realizací NEN včetně vytvoření vazeb na ostatní moduly NIPEZ*
 - jak již uvádí název, předmětem je dopracovat vítězný návrh, tak aby jej MMR mohlo použít v dalším postupu a určit podmínky pro výkon autorského dozoru nad uskutečněním NEN
 - výběrové řízení na tuto veřejnou zakázku vyhrála firma Grant Thornton Advisory s. r. o.
 - první etapa byla postupně plněna ve třech letech, a to 2011 až 2013
 - v roce 2011 bylo cena 33 180 000 Kč vč. DPH, 2012 13 500 000 Kč vč. DPH a v roce 2013 1 936 000 Kč bez DPH
 - celková cena se tedy dosáhla částky 48 616 000 Kč vč. DPH
2. *Implementace změn plynoucích z aktuálních úprav TS NEN*
 - Předmětem druhé etapy se stalo promítnutí změn, které vyvolaly: novela zákona č. 55/2012, která se týkala zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a vládní návrh, který také pozměňuje tento zákon. Změny se promítají do softwarové realizace NEN a činností s ním souvisejících, tak aby v době předání bylo vše v souladu s legislativou.
 - Druhou etapu vývoj zrealizovala firma DATASYS s. r. o. se svými subdodavateli
 - Celková uhrazená tedy byla včetně DPH celkem 14 520 000 Kč
3. *Právní podpora v rámci přípravy nadlimitní veřejné zakázky Výběr provozovatele NEN*
 - Předmětem této etapy byla administrace výběrového řízení v souladu se zákonem 137/2006 Sb. a s požadavky, kladenými správcem NEN, dále pak konzultační podpora v rámci výběrového řízení
 - Realizace této části se ujala firma HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI
 - Celková cena dosáhla na částku celkově 1 113 600 Kč vč. DPH
4. *Prodloužení provádění autorského dozoru nad softwarovou realizací NEN*
 - Předmětem byl odborný dozor nad plněním zakázky „Vývoj NEN systémový integrátor“
 - Plnění se ujalo Sdružení CSP-BDO
 - Celková cena zakázky dosáhla částky 3 267 000 Kč vč. DPH

5. *Úprava návrhu řešení Národního elektronického nástroje v důsledku legislativních změn*
 - Předmětem byly práce na technických změnách, které byly vyvolány změnami popsanými v novele ZVZ a práce, které byly vyvolány stanovením nových povinností novelou ZVZ, souvisejících s funkcionalitami a provozem NEN
 - Zakázka byla rovněž přidělena Sdružení CSP-BDO
 - Plnění smlouvy bylo rozděleno do dvou let, a to v roce 2012 byla částka 6 277 500 Kč vč. DPH a v roce 2013 3 350 000 Kč vč. DPH. Celková částka se tedy rovná 9 600 000 Kč.

6. *Úprava provádění autorského dozoru nad softwarovou realizací NEN*
 - Předmětem je promítnutí změn softwarové realizace NEN a činnosti, které s tím s tím souvisejí
 - Realizace se ujala firma BDO IT a. s.
 - Provádění zakázky bylo rozděleno do dvou let, a to v roce 2013 v částce 2 904 000 Kč vč. DPH a v roce 2014 v částce 847 000 Kč. Celková cena tedy činí 3 751 000 Kč.

7. *Výběr provozovatele NEN na období 5 let*
 - Předmětem byl výběr provozovatele nástroje NEN na dobu 5 let včetně technické podpory a údržby nástroje
 - Vítězem zakázky byla firma TESCO SW a.s.
 - Plnění této smlouvy v současné době stále probíhá. Prozatím byla vyplaceno v roce 2014 celkem 11 034 428 Kč vč. DPH a za rok 2015 částka 43 369 267,82 Kč vč. DPH. Celková částka se vyšplhá na částku 228 510 077 Kč.

8. *Vývoj Národního elektronického nástroje – systémový integrátor*
 - Předmětem je zabezpečit dodávky NEN v rámci projektu NIPEZ
 - Vítězným dodavatelem se stala společnost DATASYS s. r. o. se svými subdodavateli
 - Plnění bylo rozděleno postupně do 3 let, a to v roce 2012 částkou 56 230 477 Kč vč. DPH, v roce 2014 35 239 179,60 Kč vč. DPH a v roce 2015 73 704 107 Kč. Celkem tedy 149 877 600 Kč.

9. Zajištění služeb provozu NEN systémovým integrátorem

- Předmětem bylo zajišťování dočasného chodu datových center, poskytování technické podpory, řízení a správy provozního prostředí a servisu dle katalogu služeb, řízeného ukončení běžného provozu a zajištění plnění povinností příjemce finanční podpory z ESIF a to v době trvání po dobu 6 měsíců, kdy bude provoz předán vybranému běžnému provozovateli NEN
- Tento úkol byl svěřen společnosti DATASYS s. r. o.
- Cena ještě nebyla zaplacená. Její celková výše dosahuje částky 9 532 799 Kč vč. DPH

V následující tabulce nyní všechny částky shrneme

Tab. 3 Celková cena vývoje a provozu NEN

Etapa	Částka v tisících Kč
1.	48 616
2.	14 520
3.	1 113
4.	3 267
5.	9 600
6.	3 751
7.	228 510,077
8.	149 877,60
9.	9 532,799
Celkem	468 878,476

Zdroj: nenen.cz

Jak vidíme v následující tabulce, celková cena za nástroj NEN dosáhla částky 468 878 476 Kč, což je dle webu nenen.cz „několikanásobně vyšší nežli činí doposud vynaložené náklady na provoz všech používaných elektronických nástrojů komerčních výrobců“.

4.1.4 Statistiky NEN

Tab. 4 Základní statistiky NEN

Počet veřejných zakázek k 9. 9. 2016	1200
Celková suma veřejných zakázek k 9. 9. 2016	12,1 mld. Kč
Počet registrovaných zadavatelů v NEN k 18.12.2016	323
Počet registrovaných dodavatelů v NEN k 18.12.2016	560

Zdroj: MVČR, nen.nipez.cz

4.2 Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015

V této části se seznámíme se strategií, která byla vydána pro období let 2011 až 2015 a stanovila cíle, kterých mělo být dosaženo.

4.2.1 Účel dokumentu

Strategie v tomto období si vzala za účel vymezení základního strategického rámce pro zavedení moderních komunikačních i informačních technologií do procesů při zadávání veřejných zakázek v období 2011 až 2015.

4.2.2 Struktura dokumentu

Tento dokument můžeme rozdělit na tři základní části, a to:

1. Analýzu výchozí situace, v níž je uvedeny aktuální podmínky, které platí pro elektronizaci na trhu s veřejnými zakázkami v České republice
2. Definici cílů, hlavních oblastí a opatření, která navazují na zjištění z předchozího bodu
3. Způsob implementace této Strategie, který obsahuje popis finančního i organizačního zajištění pro navržená opatření

4.2.3 Výchozí situace

Jmenovaná Strategie vzala v úvahu situaci na trhu s veřejnými zakázkami v roce 2009. V tomto roce celkový objem veřejných zakázek dosáhl částky 634 miliard Kč. Více než z poloviny tvořili tuto částku podlimitní a nadlimitní zakázky.

4.2.4 Cíle strategie

V této části jsou uvedeny cíle, kterých mělo být dosaženo v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek během platnosti této strategie, tedy do konce roku 2015.

Jako slabina systému v tomto období byla definována nedostatečná infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek. K odstranění tohoto problému měla vést právě realizace projektu NIPEZ.

Byl tedy stanoven první hlavní cíl Strategie, který zněl: „100% zadavatelů bude mít do konce roku 2015 k dispozici elektronický nástroj/nástroje umožňující komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky.“

Druhý hlavní cíl měl souvislost s úsporami ve sféře cen nakupovaných komodit a v pásmu transakčních nákladů, které jsou spojeny s procesy v zadávání veřejných zakázek.

Zněl tedy: „Realizací všech opatření Strategie elektronizace bude dosažena roční úspora 50 miliard Kč z veřejných rozpočtů.“

Bylo stanoveno také několik dílčích cílů, které jsou navázány přímo na životní cyklus veřejné zakázky.

Jsou jimi:

1. 100% informací o veřejných zakázkách bude na národní úrovni (v Informační systému o veřejných zakázkách) uveřejňováno elektronicky
2. Alespoň u 60% z celkového počtu veřejných zakázek bude zadávací dokumentace poskytována jen v elektronické podobě
3. Alespoň u 60% z celkového počtu veřejných zakázek budou nabídky přijímány jen v elektronické podobě
4. Alespoň u 20% z celkového počtu veřejných zakázek bude využita automatická metoda hodnocení
5. Alespoň u 30% z celkového počtu veřejných zakázek bude využita elektronická aukce
6. Alespoň 20% smluv bude uzavřeno elektronicky
7. Alespoň 50% objednávek z uzavřených smluv bude vystavovány elektronicky
8. Alespoň 50% faktur za předměty veřejných zakázek bude předáváno elektronicky

4.3 Plnění cílů Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015

K hodnocení plnění cílů Strategie 2011 – 2015 byl použita Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 za rok 2015, vydána Ministerstvem pro místní rozvoj, a Kontrolní závěr z kontrolní akce č. 15/10, která nesla pojmenování Peněžní prostředky vynakládané na Národní infrastrukturu pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ) a nákup komodit jeho prostřednictvím. Tuto kontrolu prováděl Nejvyšší kontrolní úřad České republiky.

1. Poskytnutí elektronického nástroje všem zadavatelům

Jeden z hlavních cílů, přesně tedy, že „100% zadavatelů bude mít do konce roku 2015 k dispozici elektronický nástroj/nástroje umožňující komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky“, byl splněn již 1. srpna 2015, kdy byl do ostrého provozu spuštěn nástroj NEN.

2. Úspora 50 miliard Kč

Druhý z hlavních cílů, tedy přesněji „Realizací všech opatření Strategie elektronizace bude dosažena roční úspora 50 miliard Kč z veřejných rozpočtů.“ Tento cíl bohužel nebyl a nemohl být splněn, protože nástroj NEN byl spuštěn až v druhé polovině roku a nebylo tedy možné této úspory dosáhnout.

Co se týče dílčích strategických cílů, mnohé z nich splněny nebyly, některé byly splněny pouze částečně a pouze následující dva byly splněny úplně.

1. **100% informací o veřejných zakázkách bude na národní úrovni (v Informačním systému o veřejných zakázkách) uveřejňováno elektronicky** – tento cíl se podařilo splnit. Ve Věštníku veřejných zakázek je uveřejněno 100% informací o veřejných zakázkách. Zakázky museli být zadávány podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.
2. **Alespoň u 20% z celkového počtu veřejných zakázek bude využita automatická metoda hodnocení** – cíl se podařilo naplnit velmi dobře. Celkově je použita automatická metoda hodnocení u 61% zadaných zakázek.

Ministerstvo pro místní rozvoj potvrdilo v Kontrolním závěru, že splněn nebyl cíl týkající se e-aukce, uzavírání smluv, e-fakturace a objednávek z uzavřených smluv. Cíl, který se týká poskytování zadávací dokumentace, nemohl být vyhodnocen z důvodu nedostatečných údajů.

4.4 Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020

Nyní se tedy zaměříme na strategii elektronizace veřejných zakázek pro období let 2016 – 2020.

Zadavatelem strategie se stala vláda České republiky a její tvorbou byla pověřena ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

Strategie navazuje na stejnojmennou strategii pro období let 2011 – 2015 a Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 až 2010.

Její přijetí souvisí zejména se zavedení nových evropských zadávacích směrnic, současnému vývoji v eGovernmentu s dopady na právní úpravu veřejných zakázek, ale také v zájmu Ministerstva pro místní rozvoj součinně a dlouhodobě řešit oblast elektronizace veřejných zakázek. (Strategie elektronizace 2016-2020)

Strategie má poskytnout pomoc pro účelnému a včasnému zavedení změn, které se týkají elektronizace zadávání veřejných zakázek vyvolaných přijutím nových zadávacích směrnic, nařízení eIDAS a směrnice k e-fakturaci.

4.4.1 Struktura dokumentu

Strategie se skládá ze tří základních částí, a to:

1. Analýza výchozí situace, která popisuje současné podmínky elektronizace na trhu veřejných zakázek v České republice, vyhodnocuje předchozí strategii v této oblasti a charakterizuje vazby s ostatními strategiemi eGovernmentu v ČR a na výstupy normovací a metodické činnosti Evropské unie
2. Definice cílů, přednostních oblastí a opatření, které mají návaznost na zjištění uvedené v rozboru současného stavu
3. Způsob, kterým je implementována Strategie elektronizace, a který zahrnuje popis organizačního a finančního zajištění navržených opatření

Struktura je však rozšířena ještě o 2 kapitoly věnující se nejdůležitějším modulům NIPEZ:

4. Elektronická tržiště veřejné správy a vyhodnocení jejich efektivnosti fungování a dalšího postupu využívání.
5. Národní elektronický nástroj a návrh na jeho povinné používání. S přílohou, ve které jsou uvedeny aktuální Pravidla používání NEN [38]

4.4.2 Povinné využívání NEN

Ve Strategii je navrženo povinné využívání NEN. Je provedena následující analýza vhodnosti příslušného opatření.

Analýza vhodnosti zavedení povinného využívání NEN

Před zavedením povinného využívání NEN musela být nejprve provedena analýza, která posoudila vhodnost tohoto návrhu.

Zpracování bylo provedeno za následujících podmínek:

- NEN byl do „ostrého“ provozu spuštěn 1. 8. 2015
- Byla uzavřena smlouva, která zajišťuje služby NEN až do konce roku 2019
- Souběžně s NEN existují další elektronické nástroje, které mají různé funkce a náklady s nimi spojené
- Počet zadavatelů v České republice je odhadnut asi na 8000, přičemž mají různou velikost

Tab. 5 Rozdělení zadavatelů veřejných zakázek

Kategorie zadavatele	Celkový počet
Velcí zadavatelé	400
Střední zadavatelé	1300
Malí zadavatelé	2300
Občasní zadavatelé	4000
Celkem	8000

Zdroj: Strategie 2016 – 2020

Velcí zadavatelé tvoří nejmenší skupinu z kategorií zadavatelů. Jsou jimi veřejní zadavatelé, k nimž řadíme ústřední orgány státní správy, svazy obcí a měst, kraje i s jejich podřízenými organizacemi, velkého rozsahu. Tyto organizace potřebují robustní nástroj, který bude podporovat centralizované zadávání nebo soutěže o návrh apod. Nástroje, které jsou jimi v současnosti používány, nemají takový funkční rozsah ani neposkytují zabezpečení jako NEN.

Střední zadavatelé jsou také pouze jednou z menších skupin zadavatelů. Jedná se o velký rozsah zadavatelů od větších měst až po příspěvkové organizace ústředních orgánů státní správy. Organizace používaly až do okamžiku než byly zavedeny nové směrnice, k dispozici pouze jednodušší nástroje jen pro nejběžnější druhy řízení včetně elektronické aukce. Ale nová směrnice vyžaduje komplexnější nástroj.

Malí zadavatelé se již řadí k větší skupinám zadavatelů. Skupina je tvořena především obcemi a jejich příspěvkovými organizacemi. Nyní využívají pouze jednoduché nástroje, které jsou dnes běžné. Avšak nová směrnice požaduje, aby byl k dispozici více komplexní nástroj.

Občasní zadavatelé je skupina s nejvyšším počtem členů. Jedná se především o malé až velké podniky a některé menší obce. Jejich vlastností je především to, že zadávají průměrně jednu či méně zakázek ročně. Nepotřebují proto mít trvale k dispozici elektronický nástroj. Využívají především služeb externích administrátorů veřejných zakázek, popřípadě za použití elektronického nástroje platí ve spojitosti s jednotlivými případy. (Strategie pro 2016-2020)

4.4.3 Varianty povinného využívání NEN

Předchozí údaje vytvořily rámec, zda by bylo vhodné zavést povinné využívání NEN. Poté byly vytvořeny dvě varianty povinného využívání NEN

Varianta 0

Využití NEN bude i nadále dobrovolné pro všechny skupiny zadavatelů. Tato varianta má následující vlastnosti:

- NEN využívá pouze 20% zadavatelů
- 80% tedy využívá individuální elektronický nástroj (dále pouze IEN)
- Existuje úprava certifikace elektronických nástrojů

Varianta 1

Používání NEN bude pro všechny zadavatele povinné, vyjma těch, kteří požádají o výjimku a budou používat IEN s náležitými parametry a náležitostmi.

Vlastnosti varianty:

- NEN používá 80% zadavatelů
- Zbýlých 20% používá IEN
- Využití IEN je možné pouze pokud splňuje předepsané náležitosti, dané ve vyhlášce
- Používat se smí pouze IEN, které mají mechanismus automaticky zasílající data o veřejných zakázkách do NEN
- Výjimky z povinnosti použít NEN nejsou uděleny jednotlivým IEN, ale pouze zadavatelům

Tyto varianty byly poté hodnoceny z kvantitativního a kvalitativního hlediska podle několika kritérií. A byl jim přidělen bod 0 či 1, přičemž čím více bodů varianta získala, tím se zdá být vhodnější.

Kvalitativní kritéria

1. *Zajištění splnění povinné elektronizace vycházející z evropských směrnic* – z tohoto hlediska byla lépe hodnocena varianta číslo 1 neboť míra jistoty je vyšší než u varianty 0 a naplňuje všechny zákonem stanovené požadavky.
2. *Dosažení zajištění souladu funkcionality s legislativními požadavky při změnách legislativy* – v tomto ohledu na tom opět byly lépe varianta číslo 1, kdy bude dosaženo menších personálních a časových nákladů na dosažení a kontrolu tohoto souladu.
3. *Dostupnost a kvalita dat pro stát za účelem zajištění povinného uveřejňování, řízení procesu veřejného investování v reálném čase, statistické vyhodnocení a přehledy o trhu veřejných zakázek* – opět bylo hodnocení příznivější pro variantu číslo 1, protože nabízí větší kontrolu nad kvalitou, správností, úplností a dostupností dat.
4. *Rychlost zavedení ucelené metodické podpory při zadávání veřejných zakázek* – varianta 1 získala větší hodnocení z důvodu, že existuje nástroj, který je ve vlastnictví státu. Na základě tohoto tak lze efektivněji řídit metodicky proces podpory.
5. *Zachování konkurenčního prostředí provozovatelů elektronických nástrojů s cílem zajištění kontinuálního vývoje* – z tohoto hlediska je lépe hodnocena varianta číslo 0.
6. *Zachování autonomie zadavatele pro nastavení efektivních postupů elektronizace zadávání VZ* – podle kritéria opět vítězí varianta číslo 0, protože zadavatelé mají větší možnosti upravovat si IEN dle svých potřeb.
7. *Zajištění uchování strategických dat o zadávání veřejných zakázek a jejich archivace* – lepší variantou se v tomto případě zdá varianta číslo 1, neboť NEN představuje vyšší míru stability a bezpečné uložení dat.
8. *Ulehčení vyhledávání obchodních příležitostí ze strany uchazečů a následné komunikace se zadavatelem* – opět varianta 1 z důvodu, že NEN redukuje platformy při hledání vhodných obchodních příležitostí. Hledání se tak stává mnohem snadnější a přehlednější.
9. *Zajištění kontinuity veřejného investování v České republice* – v tomto případě je lépe hodnocena varianta 0, protože riziko ohrožení kontinuity je v této variantě nižší.

Kvantitativní hodnocení

Z tohoto hlediska byly srovnány náklady na obě varianty.

Dle odhadu Ministerstva pro místní rozvoj by výdaje na provoz NEN měly činit ročně asi 43,3 milionu Kč. Ve sledovaném období, tedy 2016-2019, by výdaje měly dosáhnout částky 173,2 milionu Kč.

Roční náklady na IEN by měly dle odhadů dosáhnout částky asi 60,4 milionu Kč, ve sledovaném období tedy 241,5 milionu Kč.

Varianta 0

Náklady této varianty se skládají z 20ti procent z nákladů NEN a 80ti procent z nákladů na IEN.

Náklady na NEN jsou tedy v této variantě 1 celkem 173,2 milionu Kč, protože tato částka je paušální a proto je započtena celá.

Náklady na IEN mají však pouze podíl 80% což je 193,2 milionu Kč.

Celková částka je tedy 366,4 milionu Kč.

Varianta 1

Náklady varianty 1 tvoří z 20ti procent náklady na IEN a 80% náklady na NEN.

Z důvodu paušálních výdajů je do nákladů na NEN opět započtena celá částka, tedy 173,2 mil. Kč. Navíc jsou do této varianty přidány náklady na přesun zakázek, které se odhadují na 7 mil. Kč a náklady na školení NEN v odhadované výši 17 mil. Kč. Celkem jsou náklady na NEN ve výši 197,2 mil. Kč.

Náklady IEN tvoří 20%, tedy 48,3 mil. Kč.

Celkové náklady varianty 1 jsou tedy 245,1 Kč.

Celkové hodnocení

Podle kvantitativního a kvalitativního hodnocení nám lépe vychází varianta č. 1, neboť u kvalitativních kritérií vzešla u šesti z nich lépe než varianta 0 a kvantitativního byly odhadové náklady na tuto variantu nižší.

Celkově lze tedy říci, že zavedení povinného používání NEN by pro Českou republiku mělo být přínosné.

5 Komparace

V rámci této části práce bude problematika elektronizace veřejných zakázek srovnána s jinou zahraniční zemí. Pro toto srovnání byla vybrána Slovenská republika.

5.1 Povinnost elektronického zadávání veřejných zakázek

Na Slovensku vznikla veřejným zadavatelům povinnost postupovat při zadávání veřejných zakázek výlučně elektronickou formou od 1. června 2007. Tato povinnost byla zavedena zákonem č. 25/2006 Z. z., o verejnom obstarávaní.

Aby bylo možno tuto povinnost splnit, poskytl Úrad pre verejne obstarávanie veřejným zadavatelům potřebné programové vybavení, které splňuje podmínky, týkající se elektronické komunikace a elektronických nástrojů. Od 1. května 2007 byl tedy k dispozici IS EVO (Informačný systém pre elektronické verejne obstarávanie). (Stratégia elektronického veřejného obstarávaní)

V České republice není povinnost využít plně elektronický proces v zadávání veřejných zakázek. Tato skutečnost by se však měla změnit od dubna 2017. Plná elektronická komunikace by měla od tohoto data platit pro zadavatele, kterým je Česká republika a její organizační složky, Českou národní banku a centrální zadavatele. Od října roku 2018 by se pak povinnost měla týkat všech zadavatelů dle Zákona o zadávání veřejných zakázek.

5.2 Elektronické nástroje

V tomto ohledu, není ani v jedné zemi povinnost používat výhradně pouze jeden nástroj. Existuje tedy mnoho elektronických nástrojů, které si nechávají vytvořit organizace pro své potřeby. Tyto nástroje však musí splňovat požadavky, které jsou vyjmenovány v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Po splnění těchto požadavků získají certifikace a poté mohou začít být používány.

Pozornost však bude upřena na srovnání Národního elektronického nástroje (NEN) a informačního systému Elektronické verejne obstarávanie (EVO). Nástroj NEN není třeba již dále popisovat, proto se zaměříme na nástroj EVO.

Jak již bylo zmíněno v předchozí podkapitole, nástroj byl k dispozici od května roku 2007. Jeho funkce jsou dostupné na internetové adrese <http://www.evo.gov.sk> a slouží jako centrální portál pro zadávání veřejných zakázek a elektronických aukcí. Přístup na zmíněný portál je bezplatný a slouží také pro informování široké veřejnosti o této problematice.

5.3 Funkce elektronických nástrojů

Porovnání funkcí, které poskytují elektronické nástroje, nalezneme v následující tabulce.

Tab. 6 Funkce elektronických nástrojů

Funkce	NEN	EVO
Podpora zadávacích postupů u veřejných zakázek	Ano	Ano
Podpora zadávacích postupů v užším řízení	Ano	Ano
Jednací řízení s uveřejněním	Ano	Ano
Podpora dynamického nákupního systému	Ano	Ano
Podpora zakázek malého rozsahu	Ano	
Podpora nadlimitních zakázek	Ano	Ano
Podpora podlimitních zakázek	Ano	Ano
Podpora tzv. kombinovaných zadávacích řízení	Ano	Ne

Zdroj: MVČR, ÚVO

Dle vybraných kritérií, lze konstatovat, že oba nástroje poskytují téměř stejnou funkcionalitu.

6 SWOT analýza

SWOT analýza je metoda, která hodnotí danou oblast pomocí čtyř faktorů. Jsou jimi silné stránky (strengths), slabé stránky (weaknesses), příležitosti (opportunities) a hrozby (threats). (Čevelová, 2011) Následující analýza hodnotí konkrétně fungování eGovernmentu obecně ale také i podoblastí jako je elektronizace veřejných zakázek v České republice.

Silné stránky

- Transparentní veřejná správa
- Zjednodušená a rychlejší administrativa
- Zvýšení efektivity veřejné správy
- Elektronická komunikace se státem, napříč všemi veřejnými institucemi
- Online dostupnost, časová neomezenost (24 hodin denně)
- Elektronický nástroj pro veřejné zakázky – pomoc při celém procesu jejího zpracování

Slabé stránky

- Nutnost mít k dispozici internetové připojení
- Znalost práce na internetu a používání elektronické komunikace
- Vysoké vstupní náklady na vývoj a provoz elektronického nástroje pro zadávání veřejných zakázek
- Neplnění cílů elektronizace veřejných zakázek
- Téměř žádná legislativní úprava nástroje NEN

Příležitosti

- Všechna podání čistě v elektronické formě
- Zavedení elektronických občanských průkazů
- Rovnocenné elektronické i papírové podoby procesů
- Zavedení elektronických voleb
- Plnění cílů elektronizace, zavedením povinného využití NEN

Hrozby

- Překážky v legislativě
- Negrabotnost část populace v oblasti informačních technologií
- Nemožnost čitelnost současných elektronických formátů v budoucnosti
- Zvýšená možnost odcizení osobních informací v souvislosti se zvýšením kybernetických útoků
- Nedůvěra v Národní elektronický nástroj

7 Závěr

Bakalářská práce se zabývala především tématem zadávání veřejných zakázek v elektronické formě. Pozornost byla tedy zaměřena především na hodnocení fungování NEN – Národního elektronického nástroje.

Historie fungování tohoto elektronického nástroje se začala psát teprve v nedávné době, tedy konkrétně v srpnu roku 2015, kdy byl NEN spuštěn do ostrého provozu. Ale už před jeho spuštěním provázeli elektronický nástroj určité problémy. Prvním z nich byla obrovská suma na jeho vývoj a pozdější provoz. Výdaje, které na něho byly vynaloženy, se pohybují kolem 300 milionů Kč. Za rok fungování využilo tento nástroj pouze asi 80 zadavatelů, což je 0,4% všech, a vysoutěžilo se na něm okolo 500 zakázek, což činí pouze 0,3% z celkové počtu veřejných zakázek. Porovnáním těchto čísel lze tedy důvodně pochybovat o efektivnosti nákladů, které na něj byly vynaloženy (nenen.cz, 2016). Z tohoto důvodu bylo také financování z evropských fondů celého projektu NIPEZ prověřováno, a bylo požadováno vrácení 41 milionů Kč z dotace, které na něj byla poskytnuta. (nenen.cz, 2016)

Dalším problémem, který se při jeho fungování objevil, nebyl soulad s platnou legislativou v oblasti veřejných zakázek. Tento problém byl však již před nedávnem vyřešen a nástroj NEN již nyní funguje v souladu se zákonem.

Tato bakalářská práce se však zajímala konkrétně o problém plnění cílů Strategie elektronizace, kterých měl NEN do konce roku 2015 dosáhnout.

Z rozboru plnění Strategie vyplynulo, že většinu z daných cílů vůbec splněna nebyla. Byly stanoveny dva hlavní cíle, z nichž byl splněn pouze jeden a to „100% zadavatelů bude mít do konce roku 2015 k dispozici elektronický nástroj/nástroje umožňující komplexní podporu celého životního cyklu veřejné zakázky.“ Tento cíl byl splněn vlastně již samotným uvedením do provozu. Druhým cílem, jež nebyl a ani nemohl být splněn, byla úspora 50 milionů Kč ročně. Dosáhnutí cíle do konce roku 2015 nebylo možné z důvodu spuštění nástroje v druhé polovině roku.

Byly stanoveny ještě další dílčí cíle. Z těchto cílů však nebylo dosaženo ani poloviny. Důvodem nesplnění bylo většinou malé množství podkladů k jednotlivým agendám.

Z tohoto odstavce tedy můžeme odvodit odpověď na druhou výzkumnou otázku, která byla položena v cíli práce a zněla: „Splňuje eGovernmentu funkce a cíle, pro které je podporován? Uvedené bylo zhodnoceno na jeho vybrané části (Národním elektronickém nástroji)“. Odpověď zní, že NEN nesplňuje cíle, pro které je podporován. Navíc již od počátků má velmi problémový vývoj a s tím spojené velké výdaje, na řešení těchto problémů. Domnívám se tedy, že vynakládání dalších peněžních prostředků na nástroj je zcela neefektivní a zbytečné.

Odpověď na první výzkumnou otázku, která zněla: „Jaké jsou výhody a nevýhody eGovernmentu a z jakých důvodů je zaváděn?“, můžeme odvodit z analýzy SWOT. Konkrétně jsou tedy odpovědi na tuto otázku silné a slabé stránky eGovernmentu. Za výhody tedy můžeme považovat právě transparentnost veřejné správy, kdy díky zavedení eGovernmentu lze lépe chápat procesy, u kterých vidíme jejich celý

postup vzniku. Díky elektronizaci je možnost rychleji a jednodušeji komunikovat s úřady po celé České republice, aniž bychom je museli navštívit. Elektronická cesta pak dále umožňuje komunikovat s jednotlivými úřady, bez ohledu na jejich otevírací dobu. V části elektronizace veřejných zakázek je výhodou právě poskytnutí státem garantovaného nástroje. Silné stránky eGovernmentu jsou také důvodem jeho zavádění.

Avšak vše má i své nevýhody. K těm řadíme kupříkladu nutnost mít internetové připojení a také znalost práce s internetovými prohlížeči či stránkami. V části zaměřené na NEN, jsou jimi vysoké náklady na NEN. Dosáhli částky několika stovek milionů korun, což byly vzhledem k využití elektronického nástroje naprosto neefektivní. Přičemž nebyla splněna ani polovina stanovených cílů, daných ve Strategii elektronizace pro období 2011 – 2015.

Další nevýhodou, na kterou narážíme, je legislativní ukotvení NEN. Elektronizace je ve své obecné rovině popsána v zákoně č. 135/2016 Sb., o veřejných zakázkách. Neexistuje však právní předpis, který by hovořil přímo o Národním elektronickém nástroji a jeho fungování.

8 Literatura

- Co je eGovernment?* Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>
- CzechPOINT@home*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2016-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- CzechPOINT@office - Agendy pro vnitřní použití na úřadech*. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2016-11-13]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/380>
- CzechPOINT@office*. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2016-11-13]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- Český eGovernment v roce 2013: konce velkých projektů, zpomalení a ztráta dechu*. Lupa.cz [online]. 2013 [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/cesky-egovernment-v-roce-2013-konce-velkych-projektu-zpomaleni-a-ztrata-dechu/>
- Dopracování návrhu Národního elektronického nástroje (NEN)*, provádění autor-ského dozoru nad softwarovou realizací NEN včetně vytvoření vazeb na ostatní moduly NIPEZ. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_510.html
- EGovernment v roce 2014: od služeb pro klienty k výhodám pro veřejnou správu*. EArchiv.cz [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: <http://www.earchiv.cz/b15/b0105001.php3>
- Formy veřejné správy* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.blogspot.cz/2011/05/18-formy-samospravy.html>
- Historie vývoje eGovernmentu v České republice* [online]. , 11 [cit. 2016-10-04]. Dostupné z: is.muni.cz/th/143487/fi_m/clanky.doc
- Implementace změn plynoucích z aktuálních úprav TS NEN*. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_812.html
- Kontrolní závěr z kontrolní akce 15/10 - Peněžní prostředky vynakládané na Národní infrastrukturu pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ) a nákup komodit jeho prostřednictvím*. Nejvyšší kontrolní úřad [online]. [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: nku.cz/assets/kon-zavery/k15010.pdf
- LIDINSKÝ, VÍT. *EGovernment bezpečně*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2462-1
- MATES, PAVEL A VLADIMÍR SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.

- Ministerstvo informatiky.* EGov.cz [online]. [cit. 2016-09-27]. Dostupné z: <http://www.egov.cz/kdo-je-kdo/instituce/ministerstvo-informatiky>
- Národní elektronický nástroj - základní charakteristika systému.* Portál o veřejných zakázkách a koncesích [online]. 2014 [cit. 2016-11-23]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/0ed9aacd-2653-48e8-bfc8-2a25cf0cde0b/Zakladni-charakteristika-systemu-NEN-v1-0.pdf>
- Národní elektronický nástroj pro zadávání veřejných zakázek (NEN) obstál v prvním roce ostrého provozu.* Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. 2016 [cit. 2016-12-18]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2016/Narodni-elektronicky-nastroj-pro-zadavani-verejnych-zakazek-\(NEN\)-obst](https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2016/Narodni-elektronicky-nastroj-pro-zadavani-verejnych-zakazek-(NEN)-obst)
- Nářízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2016-12-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-172#p2>
- Návrh zákona o registru smluv byl konečně schválen!* ISVS.cz [online]. [cit. 2016-10-14]. Dostupné z: <http://www.isvs.cz/navrh-zakona-o-registru-smluv-byl-konecne-schvalen/>
- NEN fakta, pochybení a nejasnosti.* Nenen.cz [online]. ©2014-2016 [cit. 2016-11-30]. Dostupné z: <http://www.nenen.cz/news/nen-fakta-pochybeni-a-nejasnosti/>
- NEN. Portál o veřejných zakázkách a koncesích* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronicke-vzdelavani/NIPEZ/NEN>
- Ostrý start registrů již 1. 7. 2012.* ISVS.cz [online]. 2012 [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://2011-2015.isvs.cz/ostry-start-registru-jiz-1-7-2012/>
- Pojem veřejná správa.* In: Veřejná správa [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.blogspot.cz/2011/05/14-pojem-verejna-sprava.html>
- Použití NEN. Portál o veřejných zakázkách a koncesích* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Informacni-systemy-a-elektronicke-vzdelavani/NIPEZ/NEN/Pouziti-NEN>
- Povinné využívání e-Tržišť od 1. 7. 2012.* ISVS.cz [online]. 2012 [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://2011-2015.isvs.cz/povinne-vyuzivani-e-trzist-od-1-7-2012/>
- Povinné zadávání VZ elektronickou formou* [online]. [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <http://www.narodni-elektronicky-nastroj.cz/povinne-zadavani-vz-elektronickou-formou/>
- Právní podpora v rámci přípravy nadlimitní veřejné zakázky Výběr provozovatele Národního elektronického nástroje (NEN).* Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_635.html

- Prodloužení provádění autorského dozoru nad softwarovou realizací NEN*. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_818.html
- SMEJKAL, VLADIMÍR A MICHAL ALTAIR VALÁŠEK. *Jak na datové schránky: praktický manuál pro každého*. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-86131-80-1.
- Stratégia elektronického veřejného obstarovania* [online]. [cit. 2016-12-23]. Dostupné z: <https://www.uvo.gov.sk/extdoc/1079/Strat%C3%A9gia%20elektronick%C3%A9ho%20verejn%C3%A9ho%20obstar%C3%A1vania>
- Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020, vyhodnocení efektivity fungování a návrh dalšího postupu využívání elektronických tržišť veřejné správy a návrh povinného používání NEN*. 2015. ISBN 978-80-7538-058-6.
- Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/c9711e98-d3fb-4dd9-8360-836a7a5c3eda/Strategie-elektronizace-zadavani-VZ-2011-2015>
- SWOT analýza: jak a hlavně proč ji sestavit*. Magdalena Čevelová [online]. 2011 [cit. 2016-12-22]. Dostupné z: <http://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>
- ŠTĚDRŮŇ, BOHUMÍR. *Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. ISBN 978-80-87041-25-3.
- ŠTIKOVÁ, MICHAELA. *EJustice v ČR* [online]. Brno, 2009 [cit. 2016-10-04]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/134779/pravf_m/DP_Stikova_final.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita.
- Úprava návrhu řešení Národního elektronického nástroje (NEN) v důsledku legislativních změn*. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_615.html
- Úprava provádění autorského dozoru nad softwarovou realizací NEN*. Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_780.html
- VANÍČEK, ZDENĚK A STANISLAV A. MARCHAL. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-855-0
- VIS - Vízový informační systém*. Úřad pro ochranu osobních údajů [online]. 2013 [cit. 2016-10-04]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/vis-vizovy-informacni-system/ds-3281/archiv=0&p1=1887>
- Vláda: Cíl broadbandové strategie splněn, internet má půlka lidí*. Finance.cz [online]. 2010 [cit. 2016-09-27]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/248029-vlada-cil-broadbandove-strategie-splnen-internet-ma-pulka-lidi/>

- Vývoj Národního elektronického nástroje (NEN) – systémový integrátor.* Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_534.html
- Zajištění dočasných služeb provozu NEN systémovým integrátorem.* Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: https://ezak.mmr.cz/contract_display_873.html
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech veřejné správy.* Portál veřejné správy [online]. [cit. 2016-10-26]. Dostupné z: portal.gov.cz/zakon/111/2009/
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).* Portál veřejné správy [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&nr=128~2F2000&rpp=15#local-content>
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).* Portál veřejné správy [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49297&nr=129~2F2000&rpp=15#local-content>
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek* [online]. [cit. 2016-12-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134?text=ve%C5%99ejn%C3%A1+zak%C3%A1zka+je>
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách* [online]. [cit. 2016-12-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137#f3017988>
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.* Portál veřejné správy [online]. [cit. 2016-10-19]. Dostupné z: portal.gov.cz/zakon/365/2000
- Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 za rok 2015.* Portál veřejné správy [online]. [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: https://www.portal-vz.cz/getmedia/3010df8b-1a30-474d-bebd-1998ac0db393/Zprava-o-plneni-Strategie-za-rok-2015_f.pdf